

KOMMUNLEDNINGSKONTORET KLK
Controllerenheten
Johan Berglund

Årsbudget 2025 för stadsbyggnadsnämnden

Nämndens ansvar och uppgifter

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för ärenden som rör drift och underhåll samt anläggande och byggnation av kommunens gator, vägar, torg, parker, vatten- och avloppsledningar samt småbåtshamnar. Nämnden fullgör även kommunens uppgifter enligt plan- och bygglagen. Den kommunala renhållningen ingår också i nämndens verksamhetsområde.

Budget

Med utgångspunkt från verksamhetsplan 2025 har förslag till årsbudget för stadsbyggnadsnämnden utarbetats. Årsbudgeten är en nedbrytning av budgetramen på verksamhetsnivå och redovisas fördelad på intäkter och kostnader. Nämndens driftbudget är uppdelad på skattefinansierade- och taxefinansierade verksamheter.

Stadsbyggnadsnämndens budget för de skattefinansierade verksamheterna (som till viss del finansieras av avgifter) uppgår till 363,8 mnkr (netto) vilket motsvarar 8 % av kommunens totala budget.

Nämndens nettokostnad ökar med 5 % jämfört med budget 2024. De väsentligaste förändringarna är en generell uppräkningsökning med 2 %, ökade kapitalkostnader (47 % av den totala ökningen) samt kompensation för löneökningar utöver den generella uppräkningsökningen. Därutöver har budget räknats upp för att täcka ökade driftkostnader för gator och parker. Budgeten innehåller även driftkostnader av engångskaraktär kopplade till vissa investeringsprojekt samt den anslagsfinansierade delen av sopsugen i Täby park. 43 % av nämndens budget utgörs av kapitalkostnader (avskrivningar och räntor på tidigare års investeringar).

För verksamheterna VA och Avfall (taxefinansierade verksamheter) ska över- respektive underskott regleras inom en tre-årsperiod. VA-verksamheten har budgeterat för ett överskott på med 6,5 mnkr, och resultatfonden prognostiseras i slutet av 2025 uppgå till minus 12,8 mnkr. Avfallsverksamheten har budgeterat för ett underskott på 5,0 mnkr, och resultatfonden prognostiseras i slutet av 2025 uppgå till minus 7,2 mnkr.

Driftbudget per verksamhet

Nedan redovisas en sammanställning av nämndens budget fördelat på nämndens verksamheter.

Stadsbyggnadsnämnden (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Förändring
Fysisk planering	-50,4	-48,7	1,7
Gator och vägar	-218,5	-233,7	-15,2
Parker och stadsmiljö	-64,5	-71,0	-6,5
Miljö	-13,2	-10,5	2,7
S:a skattefinansierad verksamhet	-346,7	-363,8	-17,3
Småbåtshamnar	0,0	0,0	0,0
Vatten och avlopp	-7,7	6,5	14,2
Avfall	-7,0	-5,0	2,0
S:a taxefinansierad verksamhet	-14,7	1,5	16,2
Nettokostnader	-361,4	-362,4	-1,1

Fysisk planering

Budgeten för verksamheten fysisk planering utgörs främst av kostnader för plan, bygglov, mark och exploatering samt geodata.

Högre intäkter jämfört med föregående år beror på att taxorna inom fysisk planering har justerats inför 2025. Nedanstående tabell visar verksamhetens budget för 2025 jämfört med budgeten föregående år.

Fysisk planering (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Förändring
Intäkter	32,0	34,0	2,0
Kostnader	-82,4	-82,7	-0,3
Nettokostnader	-50,4	-48,7	1,7

Gator och vägar

Budgeten för verksamheten gator och vägar utgörs till två tredjedelar av kapitalkostnader (avskrivningar och ränta) på tidigare års gjorda investeringar på gator och vägar. Övriga större kostnader avser underhåll av vägar, snöröjning och gatubelysning. Högre kostnader jämfört med föregående år beror främst på ökade kapitalkostnader, nytt driftavtal för gator samt ökade lönekostnader. Vidarefakturerings av kostnader i projekten Täby park och Kapacitetsförstärkning VA gör att intäkter men även kostnader ökar med 5 mnkr år 2025.

Nedanstående tabell visar verksamhetens budget för 2025 jämfört med budgeten föregående år.

Gator och vägar (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Förändring
Intäkter	4,8	12,3	7,5
Kostnader	-223,3	-246,0	-22,7
Nettokostnader	-218,5	-233,7	-15,2

Parker och stadsmiljö

Budgeten för verksamheten park, natur och stadsmiljö utgörs av kostnader för underhåll av parker, lekplatser, naturparker samt skötsel av kommunens planteringar. En tredjedel av verksamhetens budget utgörs av kapitalkostnader (avskrivningar och ränta) på tidigare års gjorda investeringar. Högre kostnader jämfört med föregående år beror främst på ökade kapitalkostnader samt ökade lönekostnader. Nedanstående tabell visar verksamhetens budget för 2025 jämfört med budgeten föregående år.

Park och stadsmiljö (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Förändring
Intäkter	0,4	0,7	0,3
Kostnader	-64,9	-71,7	-6,8
Nettokostnader	-64,5	-71,0	-6,5

Miljö

Budgeten för verksamheten miljö omfattar miljöfrågor i samhällsplaneringen och kontroll att miljöbalken och angränsande lagstiftning efterlevs. Tillsynsansvaret ligger under Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd. Lägre kostnader jämfört med föregående år beror främst på att tillfällig budget för marksanering inom de stora utbyggnadsområdena budgeteras bli lägre 2025. Nedanstående tabell visar verksamhetens budget för 2025 jämfört med budgeten föregående år.

Miljö (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Förändring
Intäkter	1,0	0,0	-1,0
Kostnader	-14,2	-10,5	3,7
Nettokostnader	-13,2	-10,5	2,7

Småbåtshamnar

Budgeten för verksamheten småbåtshamnar omfattar arrendeavgift för Näsbyvikens båtsällskap och Viggbyholms båtklubb samt kapitalkostnader för gjorda investeringar i anläggningarna. Kommunens intäkter för verksamheten justeras varje år med hänsyn

till konsumentprisindex och föregående års investeringar. Nedanstående tabell visar verksamhetens budget för 2025 jämfört med budgeten föregående år.

Småbåtshamnar (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Förändring
Intäkter	3,2	3,4	0,2
Kostnader	-3,2	-3,4	-0,2
Nettokostnader	0,0	0,0	0,0

Vatten och avlopp (VA)

Kommunens rättigheter och skyldigheter i VA-frågor är till huvuddelen reglerat i lagen om allmänna vattentjänster (LAV07) SFS:412.

VA-verksamhetens finansieras av VA-taxan. Eventuella över- eller underskott förs vidare till nästa verksamhetsår och påverkar framtida VA-taxor.

Enligt årsredovisningen för VA-verksamheten 2023 uppgick det ackumulerade underskottet för VA-verksamheten till 17,7 mnkr inför 2024. I budgeten för år 2025 har det budgeterats för ett överskott med 6,5 mnkr, vilket inklusive 2024 års prognosticerade underskott på 1,6 mnkr, skulle bidra till att det ackumulerade underskottet vid slutet av år 2025 uppgår till 12,8 mnkr.

VA-verksamheten kostnader består av kapitalkostnader på tidigare års gjorda investeringar, vatteninköp från Norrvatten, avgifter för hantering av avloppsvatten till Käppala-förbundet, dagvattenrening samt drift och underhåll av VA-ledningsnätet. Nedanstående tabell visar verksamhetens budget för 2025 jämfört med budget föregående år.

V/A (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Förändring
Intäkter	153,7	184,4	30,7
Kostnader	-161,4	-177,9	-16,5
Nettokostnader	-7,7	6,5	14,2

VA-taxans bruksavgifter höjs med 20 procent jämfört med 2024 och följande brukningstaxa gäller för 2025: För ytterligare information om VA-taxan se ärendet "VA-taxa för Täby kommun". Taxan fastställdes av kommunfullmäktige den 25 november 2024.

Avfallshantering

Den del av avfallshantering och återvinningen som kommunen ansvarar för finansieras av avfallstaxan. Eventuella över- eller underskott förs vidare till nästa verksamhetsår och påverkar framtida renhållningstaxor.

Avfallsverksamhetens resultatfond (tidigare års ackumulerade resultat) prognostiseras att vid slutet av år 2024 uppgå till ett underskott om 2,2 mnkr. I budget för år 2025 planeras för ett ytterligare underskott om 5,0 mnkr, vilket skulle göra att resultatfonden vid slutet av år 2025 prognostiseras att uppgå till minus 7,2 mnkr.

Budgeten innehåller även den anslagsfinansierade delen av sopsugen i Täby park som finansierats via markförsäljningen inför exploatering av området.

Nedanstående tabell visar verksamhetens budget för 2025 jämfört med budget föregående år.

Avfall (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Förändring
Intäkter	72,5	85,9	17,7
Kostnader	-79,5	-90,9	-24,2
Nettokostnader	-7,0	-5,0	-6,5

Sammantaget höjs grundavgiften med ungefär 16 procent. De rörliga avgifternas höjning varierar beroende på val av abonnemang, Sammantaget, grundavgift och rörlig avgift, föreslås en höjning mellan 17 och 25 procent beroende på kundkategori och val av abonnemang. För ytterligare information om Avfallstaxan se ärendet "Avfallstaxa för Täby kommun". Taxan fastställdes av kommunfullmäktige den 25 november 2024.

Investeringsbudget 2025

Stadsbyggnadsnämndens budgeterade investeringar för 2025 uppgår till 345,7 mnkr. Projektens totala budgetar framgår av verksamhetsplan 2025.

Investeringar (mnkr)	Budget 2025
Befintlig miljö	178,3
Nya utbyggnadsområden	147,6
Årliga anslag	135,0
Justering*	-115,2
Summa investeringar	345,7

*Justering är en uppskattad risk för tidsförskjutningar och andra osäkerhetsfaktorer som finns i alla projekt. Justeringen görs på totalnivå eftersom det inte går att förutse hur varje projekt kommer att påverkas av tidsförskjutningar. Investeringsvolymen för 2025 justeras ned med 25%.

Investeringar i befintlig miljö

Nedan redovisas investeringsbudget 2025 för de projekt som pågår och planeras i befintlig miljö. Totala projektbudgetar framgår av verksamhetsplan 2025.

Befintlig miljö (mnkr)	Budget 2025
Dagvattendamm Näsa äng	4,0
Kapacitetsförstärkning VA	69,5
Kapacitetsförstärkning VA Ellagårdsvägen	2,1
Reinvestering väg och gata	7,5
Strandpromenad Näsbyviken	2,2
Strandpromenad Vallentunasjön	4,5
Upprustning allmän plats Näsbydal	25,0
Upprustning Biblioteksgången	9,0
Upprustning båthamnar	7,7
Utbyggnad förpackningsinsamling allmän plats	7,0
Utbyggnad bryggor pendelbåtstrafik	7,0
Utbyggnad roslagsbanans dubbelspår	0,3
Utveckling Midgårdsparken	6,0
Åtgärder Bergtorpsvägen/Norrortsleden	3,0
Åtgärder Enhagsvägen/Täbyvägen	5,0
Åtgärder Stora Marknadsvägen inkl. tunnel	15,0
Åtgärder Täbyvägen	3,5
Totalt	178,3

Dagvattendamm Näsa äng avser nybyggnation av dagvattenanläggning vid Näsa äng och en dagvattenanläggning vid Flaggvägen i syfte att rena dagvattnet som mynnar ut

vid Näsa äng.

Kapacitetsförstärkningar VA avser kapacitetsförstärkningar på ledningsnät och pumpstationer för att klara av planerad bebyggelse kopplat till Täby park och Arninge samt förändrade branschkrav.

Kapacitetsförstärkningar VA Ellagårdsvägen avser en kompletterande anslutning till Käppalas spillvattentunnel vid Ellagårdsvägen.

Reinvestering väg och gata avser reinvestering och ombyggnation av huvudgator. Gatorna som ingår är Stockholmsvägen, Centralvägen, Täbyvägen samt Enhagsvägen.

Strandpromenad Näsbyviken avser upprustning och utveckling av strandpromenad längs med Näsbyviken till Djursholm.

Strandpromenad Vallentunasjön avser anläggandet av en gång- och cykelpromenad runt Vallentunasjön för att möjliggöra rekreation samt att göra Runrikets besöksplatser mer tillgängliga.

Upprustning allmän plats Näsbydal avser upprustning av vägar omkring Näsbydal, förbättrad dagvattenhantering samt översyn av belysning.

Upprustning Biblioteksgången avser upprustning av Biblioteksgången i Täby centrum. Marken ägs i huvudsak av privata fastighetsägare men kommunen bekostar driften eftersom kommunen har servitut för allmän gång- och cykeltrafik. Projektet genomförs endast om fastighetsägarna är med och delfinansierar projektet.

Upprustning båthamnar avser upprustning av anläggningar inom de områden som Näsbyvikens- och Viggbyholms båtklubb arrenderar.

Utbyggnad förpackningsinsamling allmän plats avser utbyggd förpackningsinsamling utifrån nya lagkrav. Projektet möjliggör att kommunen kan tillhandahålla insamling av förpackningar av papper-, plast-, glas- och metall på platser där kommunen har renhållningsansvar.

Utbyggnad bryggor pendelbåtstrafik avser att genomföra mindre förändringar på befintliga bryggor samt följdinvesteringar av pendelbåtarnas trafikering. En förutsättning för projektet är att region Stockholm avser att trafikera sträckan.

Utbyggnad Roslagsbanans dubbelspår etapp 2 avser sträckorna Roslags-Näsby-Tibble, Tibble-Visinge, Hägernäs-Ullna kvarnväg samt Täby kyrkby-Kragstalund. SL har i huvudsak svarat för att ta fram järnvägsplaner samt att projektera och bygga ut både järnvägsanläggning och kommunala anläggningar. Kommunen har i huvudsak ansvarat för att ta fram detaljplaner, finansiera, genomföra vissa följdinvesteringar i anslutande kommunala gång- och cykelvägnät samt infartsparkeringar. Det som återstår i projektet är överlämning till förvaltning och byggnation av trappa i Roslags-Näsby.

Utveckling Midgårdsparken avser komplettering och utveckling av lekplatsen samt

utveckling av närliggande områden.

Åtgärder Bergtorpsvägen/Norrortsleden avser åtgärder för att öka framkomligheten och öka trafiksäkerheten i korsningarna vid på- och avfartsramperna till Norrortsleden.

Åtgärder Enhagsvägen/Täbyvägen avser åtgärder för att öka framkomligheten och trafiksäkerheten i korsningen Enhagsvägen/Täbyvägen.

Åtgärder Stora Marknadsvägen inkl. tunnel avser kapacitetshöjande åtgärder på Stora Marknadsvägen samt en tunnel under stora marknadsvägen och roslagsbanan.

Åtgärder Täbyvägen avser att öka trafiksäkerheten och framkomligheten på Täbyvägen.

Investeringar i nya utbyggnadsområden

Nedan redovisas investeringsbudget 2025 för de projekt som pågår och planeras i nya utbyggnadsområden. Totala projektbudgetar framgår av verksamhetsplan 2025 och ytterligare information kring de större projekten finns att tillgå på kommunens hemsida.

Nya utbyggnadsområden (mnkr)	Budget 2025
Arninge centrum	8,4
Arninge centrum VA	6,5
Arninge station	4,1
Arninge station VA	14,9
Hägerneholm	0,7
Löttinge 9:12	0,2
Näsby park 73:40 m fl.	1,2
Näsby Slottsområdet	17,7
Roslags-Näsby	26,5
Rönninge 3:5 Arninge	9,9
Rönninge 3:5, Arninge VA	0,5
Strömningen	5,2
Täby park område 1 och 2	3,9
Täby park område 1 och 2 VA	1,0
Täby park område 4	10,2
Täby park område 4 VA	5,5
Täby park Område 5	26,9
Täby park område 5 VA	3,3
Ullna park rekreation	0,3
Viggbyholm 74:2	0,7
Summa investeringar	147,6

Arninge centrum avser utveckling och planering för handel och arbetsplatser inom

Arninge centrum. Inom projektet kommer allmänna anläggningar såsom vägar och VA att byggas ut och byggas om. Under 2025 sker fortsatt planerings- och projekteringsarbete samt utbyggnad.

Arninge station avser att i samverkan med Trafikverket och Trafikförvaltningen (Region Stockholm) bygga ut en ny station. Projektet omfattar även utbyggnad av gator och vägar, dagvattendamm och ett huvudstråk för vatten och avlopp. Stationen togs i bruk under 2022.

Hägerneholm avser att skapa en stadsdel med uppförande av närmare 1 200 bostäder, handel, kontor, förskola och skola. Kommunen ansvarar för att anlägga och bygga ut gator, VA och park. Utbyggnaden är i huvudsak slutförd. Under 2025 fortskrider färdigställandet av området.

Löttinge 9:12 m fl. avser mindre kompletteringar av gångbana i anslutning till genomförande av ny detaljplan i Löttingelund.

Näsbypark 73:40 m fl. avser utbyggnad av allmän plats och allmänna anläggningar kopplat till genomförandet av detaljplan i Näsbypark.

Näsby slottsområde avser utveckling av området kring Näsby slott. Detaljplanen möjliggör en nybyggnation av bostäder, seniorbostäder samt ett vård- och omsorgsboende. Kommunen projekterar och bygger ut allmänna anläggningar. Under 2025 sker fortsatt utbyggnad av området.

Roslags-Näsby avser att utifrån laga kraft vunnen detaljplan möjliggöra uppförande av ca 1 500 bostäder, arbetsplatser, vård- och omsorgsboende, handel och förskola. Kommunen har tagit fram detaljplan tillsammans med exploitörer samt projekterat för att möjliggöra kommunens utbyggnad av allmänna anläggningar. Kommunen planerar och genomföra infrastrukturen inom och i anslutning till området. Under 2025 pågår fortsatt utbyggnad av allmänna anläggningar.

Rönninge 3:5 avser utbyggnad av allmän plats och allmänna anläggningar kopplat till detaljplan vid Antennvägen i Arninge.

Strömningen avser utbyggnad av allmän plats och allmänna anläggningar kopplat till detaljplan vid Stockholmsvägen.

Täby park avser att utifrån godkänd programhandling möjliggöra byggande av bostäder och verksamheter för att skapa en attraktiv stadsdel att bo, verka och vistas i. Kommunen ansvarar för att tillsammans med exploitörer ta fram detaljplaner som möjliggör utbyggnad av bostäder och verksamheter. Kommunen planerar och genomför kommunens delar av infrastrukturen inom och i anslutning till området. Tre detaljplaner har vunnit laga kraft, en är under framtagande och under åren 2025-2027 förväntas utveckling påbörjas inom ytterligare områden i stadsdelen Täby park.

De två första detaljplanerna inom område 1 och 2 med ca 2 200 bostäder och

verksamhetslokaler vann laga kraft i januari 2018. Mark- och VA-arbeten samt sopsugsledningarna till stationär sopsug beräknas vara färdigställt under 2027. Inflyttning påbörjades under 2020 och fortsätter åren 2025–2027. Hittills har omkring 3 350 personer flyttat till stadsdelens första områden.

Detaljplanearbete pågår inom område 4 i västra delen av Täby park. Samråd genomfördes i Q4 2023. Antagande av detaljplan beräknas preliminärt till Q1 2026.

Detaljplan för område 5 med ca 600 bostäder och lokaler vann laga kraft i mars 2023. Mark- och VA-arbeten samt fortsatt utbyggnad av stationär sopsug startar under Q4 2024. Byggstart för bostäder planeras med första inflyttning under 2026.

Färdigställande av allmän plats sker successivt i takt med färdigställande av bostäder vilket medför kostnader för provisorier och trafikomläggningar för att skapa en trygg och attraktiv boendemiljö trots pågående byggarbeten. En total projektkalkyl för Täby park har tagits fram, vilken ses över allt eftersom detaljplaner arbetas fram och budget söks etappvis.

Ullna park rekreation avser investeringar kopplade till detaljplan för rekreationsändamål samt utbyggnad av allmänna anläggningar.

Viggbyholm 74:2 avser utbyggnad av allmän plats och allmänna anläggningar kopplat till genomförande av detaljplan vid Viggbyholms trafikplats.

Årliga anslag

Nedan redovisas investeringsbudget för de projekt som pågår inom kategorin årliga anslag.

Årliga anslag (mnkr)	Budget 2025
Inventarier SBN	1,0
Investeringar avfall	2,5
Investeringsreserv SBN	20,0
Kapacitetsförstärkningar VA övrigt	20,0
Ny- och reinvestering allmän plats	5,0
Reinvesteringar trygghet	1,0
Reinvestering belysning	11,0
Reinvestering gata/framkomlighet	16,0
Reinvestering gata/underhåll	28,0
Reinvestering park	5,0
Reinvestering VA	19,0
Tillgänglighetsåtgärder allmän plats	2,0
Utbyggnad cykelinfrastruktur	4,5
Åtgärder klimatanpassning allmän plats	2,0
Totalt	135,0

I investeringsplanen avsätts årligen medel för att vid behov förnya inventarier.

Investeringar avfall avser inköp av behållare för avfall som är kommunalt ansvar.

Investeringsreserv SBN avser en nämndövergripande budgetreserv.

Kapacitetsförstärkning VA övrigt avser kapacitetsförstärkningar i VA-nätet i övriga kommunen utanför de områden som berörs av projektet *kapacitetsförstärkningar VA*.

Ny- och reinvestering allmän plats avser en rad mindre projekt inom upprustning av parker, gator med mera.

Reinvesteringar trygghet avser olika typer av trygghetsåtgärder som syftar att göra den upplevda fysiska miljön tryggare, till exempel genom belysning och utsmyckning.

Reinvestering belysning avser belysningsåtgärder som ska bidra till att skapa ökad upplevd trygghet, säkerhet, tillgänglighet och minskad skadegörelse. Projektet innefattar även utbyte till mer energieffektiva ljuskällor samt reinvestering av kommunens befintliga gatubelysningsanläggning.

Reinvestering gata/framkomlighet avser arbetet med ökad trafiksäkerhet och bättre framkomlighet i enlighet med kommunens framkomlighetsstrategi. Projektet ska säkerställa att trafikstyrning och trafikanalyser görs i tillräcklig omfattning och i tillräckligt god tid så att tillväxt och trafiklösningar hänger ihop och negativa trafikeffekter minimeras.

Reinvestering gata/underhåll avser att bibehålla god standard på gång- och cykelvägar och gator i kommunen samt underhåll av broar.

Reinvestering park avser mindre stadsmiljöprojekt, upprustning och löpande mindre reinvesteringar på olika parker, lekplatser och aktivitetsytor runt om i kommunen.

Reinvestering VA avser renovering av vatten-, spill- och dagvattenledningar och återställningsarbeten efter dessa samt vissa pumpstations- och tunnelåtgärder.

Tillgänglighetsåtgärder allmän plats avser att identifiera och undanröja hinder i den yttre miljön så att personer med funktionsvariation ska kunna vara fullt delaktiga i samhällslivet. Medel avsätts för tillgänglighetsanpassning i parker och viktiga promenadstråk torg och i gatumiljön.

Utbyggnad cykelinfrastruktur avser förbättringar av kommunens gång- och cykelvägnät.

Åtgärder klimatanpassning avser åtgärder i den fysiska miljön för att minska sårbarheten för klimatförändringens effekter.